

**ГЕННАДІЙ НОВІКОВ,
голова ГО «Аграрний союз України»**

Захист своєї землі, своїх співвітчизників, своєї справи — це патріотизм високого ґатунку

Війна є великим викликом для будь-якого соціуму. І Україна — не виняток. Як кажуть аналітики, у воєнний час синхронно вступають у гру закони захисту держави й — буквально на рівні підсвідомого — закони виживання. Відтак у надскладних, часто загрозливих для життя обставинах, кожен має самостійно визначати модель поведінки. Найскладніше це робити, коли ти відповідальний не лише за себе, а й за інших. Навіть за сотні інших, якщо йдеться про агросектор...

Нині сільськогосподарські підприємства опинилися в надзвичайно різних обставинах. Хтось — в епіцентрі бойових дій і мусить рятуватися, як може. Землі іншого вже звільнили від окупантів, і нині триває розмінування, тож це вселяє надію. Ще в когось, хто господарює в тилу, виникли серйозні проблеми зі збутом. Держава, треба визнати, простягнула цим агровиробникам руку допомоги, щоб вони вчасно посіяли, зберегли сівозміну й гарантували Україні продовольчу безпеку. Та найскладніша ситуація нині в тих, чиї господарства на окупованій території.

Коли агресор захопив землі Луганської, Донецької, Херсонської, Запорізької областей, велика частина тамтешніх господарств таки провела посівну — нехай там що. От тільки звільнення від ворога виявилось не такою швидкою справою, як усі ми сподівалися. Тож меседжі «Хлопці, сійте! Збирати буде Україна» почали потроху трансформуватися, на кшталт «Для кого ви сіяли, хлопці?» Замість підтримати цих самовідданих аграріїв, які не кинули ні своїх беззахисних пайовиків, ні землю, їх починають цькувати й звинувачувати у зраді. Як за сталінських часів, коли того, хто опинився на окупованій території, вважали ворогом народу. Ось така «декомунізація» на шляху до ЄС. Якби, до слова, в окупованій гітлерівським режимом Європі під час Другої світової таким чином розв'язували подібні ситуації, то мусили б, мабуть, розстріляти 90% тамтешнього населення...

Як очільник Аграрного союзу України я намагаюся підтримувати всіх наших аграріїв, що опинилися нині в такій біді. Пишаюся їхнім героїзмом і хочу, щоб і в суспільстві було таке ставлення. Знаю сотні прикладів того, як на окупованій території наші фермери ділилися з односельцями збіжжям, борошном, овочами. Попри всі лихоліття, що випали на їхню долю, мужньо тримаються і зберігають зв'язок українців з Україною. А це в окупації значно складніше, ніж зі штаб-квартири в Берліні чи Будапешті. Так, повномасштабна війна сьогодні додасть іще чимало фактів для роздумів щодо внутрішніх ворогів і зрадників. Але тут є ще один важливий тонкий нюанс — щоб під шумок «зради» не потрапили справжні патріоти. Власне, багато часу не треба, щоб сказати українським аграріям, як Україна цінує їхній патріотизм. Вона пишається свідомими хліборобами, котрі, незважаючи на цькування, працюють на своїй землі — нехай навіть тимчасово окупованій, але ж українській. Бо хліб буде як до війни, так і після війни.

Позиція Аграрного союзу України принципова: кожен аграрій, що захищає свою землю, своїх співвітчизників, свою справу, — патріот. І це патріотизм високого ґатунку.

На мій погляд, держава просто зобов'язана це публічно визнати. З усім іншим ми обов'язково розберемося. Скажімо, Україна може швидко розгорнути виробництво біоетанолу, і кукурудза поллється. Оскільки Європа ввела нафтове ембарго, вона дуже хотітиме цього пального. І не тільки бензину, а й біодизелю. Тому ріпак, кукурудза і навіть соняшник мають неабиякі перспективи збуту. Та ще й додана вартість зоставатиметься в Україні. Можливо, це неправильно — з харчів робити пальне, але в Україні нині такий період, і років десять можна було б на цьому успішно виживати. Утім, головний виклик, що нині на часі — не плутати «зраду» й «перемогу»...

elena.synyuta@agpmedia.com.ua